

ابونه شرايطى: مير
 ايجون سنه لى (۲۰۰)
 آلى آيانى (۱۳۰)
 فروشه

نسخه مى ۵ غروش،
 سنه لى ۵۲ نسخه در

اداره خانه

آفروده حریت اوتلى
 قارشونده

اخطارات

آبونه بدل پشیدر

مسلكه موافق آثار مع
 المنویه قبول اولنور. درج
 ایدله یں یازیلر اعاده اولماز

والله یمدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
 محمد کاف

صاحب و مدیر مسئول
 شرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

آدرس تبدیلیده آویجه
 بش غروش کوندر ملیدو

مکتوبلرک امضالری واضح
 و اوقوناقلی اولمسی و آبونه
 مره نومروسی محتوی
 بولونمسی لازمدر.

مالک اجتیبه ايجون آبونه
 اولانلرک آدرس لریک
 فرانسزجه دیازلمسی رجا
 اولنور.

یاره کوندردلکی زمان نه
 و اثر اولدیهی واضح
 ییلدیرلمسی رجا اولنور.

جہاں حقہ عہد و پیمان شکن ہو صورتہ دانا بہ طایماندن عجیباً نہ قازاندیلر؟
بوحرکت طریق ہدائی کورد کدن سکرہ ضلالہ سابقدن ، حقیقی
ادراک ایتش ایکن دیدہ بصیرتی کور ایتمکدن باشقہ ندر ؟ جناب
حق بولرہ ذرہ قدر ظلم ایتہ مشدر . آجق بولر کندی نفسلرینہ
ظلم ایتشدہر .

اللہ ذوالجلال فی اسرائیلہ کتابی کوندردی . رسول محترمی
حضرت موسیٰ کی کندی روح قدسیہ سببہ تأیید بویوردی . بنی اسرائیل
ایچون وحی الہیہ ایمان ایتمکدن ، احکام سہاوہ دائرہ سی داخلندہ
قالہرق بونی اصلاً تجاوز ایتہمکدن عبارت اولان عہدومیشاقی قبول
ایتمکدن باشقہ جارہ قالدی . جناب حق کندیلرینہ حضرت موساک
طوردن کی مناجاتدن سوکرہ الواح ایلہ ماصل کلدیکنی وطورک استقرار
وعظمتیلہ برابر ناصیل تیلرینہ ایتہ جنک ایتش کی بر وضیت آدینقی
بنی اسرائیلہ کسزد کدن سوکرہ احکام الہیہ سنہ درت الالہ صاریلہرق
هیچ بر زمان اونی استخفاف ایتلرینی و اوکا اتباعدن کری طور ماملرینی
امر بوردی .

بنی اسرائیل ظن ایدیورلری کہ ایمان دوداقلر آردہ سنندہ دونن بر
طاقم کلہلردن عبارتدر . اللهم کتابلرینہ وآیاتہ ایمان دیتک ناولرہ
عن صمیم القلب ایتانق ، احکامنی تطبیق و محافظہ ایتک ، تبلیغ ایتدکری
وعدلری ، و عدلری تصدیق ایتک دیتکدر . بک علا حقیقہ قارش
هنادده بوقدر ایلری کیدن او آدمک کتاب الہیہ ایمان ایتمکدہ
اولدقاری حقدہ کی دعوالری ناصیل صحیح اولہ بیلر ؟ اگر ارتکاب
ایتدکری شرک ، هیچ بر زمان جکیمدک ی کونا کون اخلاقسزلقلر
ایمانلری نقجسی ایسہ حقیقہ او توهم ایتمکدہ اولدقاری ایمان
کندیلرینہ فنا امرارده بولونیورمش ! بولر اصلاً مؤمن دکلدلر .
ارباب نظرہ خفی دکلدک بوایات کریمہ نک مضامینی آیات سالفہ دہدہ
سبق ایتشدہر . بناء علیہ قارئلر من قرآن کریم کی بعض نصوص واحکامک

تکررندہ کی اسبابہ دائرہ مرد ایتش اولدیفمز سوزلری خاطر لاملدر .
کمال وضوحہ رخما قرآنہ عائد مسائلک الہ مشکلری صیرہ سنندہ کوستریلن
بومسئلہ حقندہ مسلمانلری برقات دھا تنویر ایتک ایچون اولجہ سیرہ
ایتدیکمز مطالعاتی شوراجقندہ اجمال ایتلی یز : قرآن کرم علیہ الصلوۃ
والسلام اندیمزہ تقریباً یکرمی اوج نہ ظرقندہ نازل اولدی . سوک
نازل اولان آیت (و اھوایوما یرحمون الی اللہ) آیت جلیہ سی ایدی .
ایتہ بوسوک آیتک نزولیلہ علیہ الصلوۃ والسلام افسیمزک وفاتی آردہ سنندہ
برروایتدہ سکیان بر ، بر روایتدہ طقوز کون لکشدی . ایتہ یز
زمان طویل ایچندہ قرآن یا بر حکم الہی یز تقدیر ایچون ، یاخود بر
عبرتی انظار امتہ وضع ایچون ، یاخود سورولان بر سؤالی ایضلیج
ایچون ، یاخود اخلافہ مدار ارشاد ولای اوزرہ اسلامک احوالی
بیان ایچون یز آیت نازل اولمشدی .

یوقارودہ سوبلشدک کہ محررلر ، شاعرلر ہر زمان عینی موضوعہ
عائد اولق اوزرہ دفعات ایلہ یازیلر یازلر ، شعرلر سوبلرلر . بوسوک
برابر کرک مقالہلری ، کرک شعرلری تکرار عد ایدیلر . او حالہ
تماملہ نزولی یکرمی بوقدر سنہی ختامہ ایردیرن و ہر آیت کریمہ سنہہ
مقصد وحی بیان شرکی دہویرمکدن ، احکام متینہ و آداب فویمہ سی
سایہ سنندہ عالت ، عرفان ، مدنیت ، حیا ، فضیلت اسلامینی اگہہ
ایتمکدن باشقہ بر شی اولمیان قرآن کرم حقندہ نادن بویلہ ترددلرہ
دوشبوزز ؟ (ہوالدی بعث فی الامیین رسولاً انہم بتلو علیہم آیاتہ
ویزکیہم ویعامہم الکتاب الحکمۃ اکانوا من قبل فی ضلالمین)
او اولیلہ بر فاطر حکیمد کہ امیرہ بچلرندن کندی آیات الہیہ سی
اوقور ، اونری خلاق رذیلہ دن تطہیر ایدر ، کتاب وحکمت تعلیم لکدہ
بولور بر پیغمبر کوندردی . حال بوک اولر اولجہ بک آجق
برضلال ایچندہ ایدیلر .

شیخ عبدالعزیز چاوش

مسلمانلق جہانہ ناصل یایلدی؟

۳

درجہ قدر آنلری عصیتلہ اتہام ایتزدک . فقط خرسیتانلک کوز کورہ
خرسیتان حکمدارلری طرفندن جبراً اقوام وعناصرہ قبول ایتدیرلمی
خصوصندہ ایدیلن مظالم و تعدیات ، مذکور مؤرخلر طرفندن آجاق
اولمون موضوع بحث ایدلدیکنہ باقیلرہ ، اوکی اثرلرک مدقین
و متبحرین نزدندہ بر قیمتی حائر اولیہ جغنہ امینر . بوادمزہ
(خرسیتان میسیون تاریخ) ندہ « سنت لیوگر St Liudger »
لہ « سنت وایل ہد St Willehead » لہ ساقسون باغانلری
قیاجدہ کچوروب استعمال جبروشدتلہ آنلری خرسیتانلق اصولہ

اسلام تاریخی نامیلہ حسیاتہ قایلیمش اوروپا مؤرخلری طرفندن
یازیلان اثرلرہ اسلامیتک قلبیج قوتیہ انتشار ایتش اولدینی کوستریلور .
یز بوفکرہ اشتراک ایتمکدہ معذورز . چونکہ بز کتابک باشلانجندہ بیان
ایتدیکمز وجہلہ مر درلوشخصیت و تعصبدن تجرد ایدہرک ، براہین قاطعہ ایلہ
اوروپا مؤرخلرینک مسلمانلرہ دیانت اسلامیہ حقندہ کی بہتالریخی
جرح ایدہرک ، اثر مزہ صرف حقیقی بوتون عربانلقیہ قارئلر مزہ
ہر ضایعہ تشبہ ایدیورز . اوروپا مؤرخلرینک بالکر اسلام لک سورمک
ایچون اختیار ایتدکری زحمتی دیانت مسیحیہ تشبیل ایتش اولسہلردی بر

نوروج مملکتی جوینده وای Vilken (۱) قصبه سنده قرال Olaf Trygvesson که مظالمه بکزر دین نامه یرو حشت هیچ بر نارخده اجرا ایدله مشدر . بو ظالم قرال ، خرستان اولمقدن استنکاف ایدن پیکاه خلق قتل عام ایتدیکی کی ، چو عنک الی ، قالی ، قولاغی ، درماغی ، بوزنی ، آیانی ده کسمکدن صیقلما مشدر . اوتارنجه خرستان اولق ایستیمالر مملکتدنه اخراج ایدیلرلردی . ایشه خرستانلرک انتشاری خرستانلرک یسبو نرلی طرفدن بویله لکه اجرا ایدیلر .

نوروج قرالی St. Lsuis رئیس روحانیستک رأیله و مظالمی یاپدی ، حق تا کیدا لندیله نظراً قرال (۲) بر کون ط پال بر یهودی به تصادف بی ، خرستانلرک قبولی اکا تکلیف اید . یهودی در حال رد ایدنجه لیجی قیتندن چیقاروب ، زواللی نک قارننه بره لیدی قدر ص پلادی .

اسلام مبشرلری ایسه ، خلفای بنی امیه نک صو کجیسی ولان (مروان) که حات وشدنه قولا ق آصبوب ، کندن بیلدکاری یامقد کری قالماملردر . (۳) شوبله که بو خلیفه بر فرمان اصدار ایدرک ، مصر هالینک عموماً کنسی دیات و طریقتنه اتسابلرله ، نماز و عقیده خصوصنده کنسینه اتباع ایتلری امر ایتش و او امریه مخالفت ایدمک اولانلرک قتل عام ایدلری علاوه ایلدیکی حالده ، او زمانک اسلام ظلملری او امرینک احرا سنه مشاغ کورمه رک ، مصر خرستانلری مواظ و نصایحه اسلامیته ادخاله تشب ایتمکله اکتفا ایتلر و خرستانانی محافظه ایتک ایستیلرله قارشو هیچ بر نالامده بولماملر .

اسلام حکمدارلرندن اولوب انتشار اسلامیتله اشتغال ایدن (توکل الحکم) یله دتیو سلطان) دینده صو ک درجه متعصب اولدینی حالده ، هذبت یستلری جبراً دکل ، کنسیدلریسه نصایح و معاظ اجرا ایتدکن صو کره بذل و بخششله اسلام ایلردی .

هله جا آده وهندسانده مسلمانانی اعلا ایدن (ولانا اراهم) (۴) ایله (خواجه معین الدین چشتی) نک (۵) اسلام مبشرلری صفیله غیر مسلمانلر صو ک درجه ایله کده بولندقلری بالجه تاریخلر قد ایتشدر .

(۱) Ksunrad Maurer (تاریخ نصرانیت) جلد ۱ صفحه ۳۸۴

(۲) geau sire de goinville ک toire de inte Louis صفحه ۳۰

(۳) Severus صفحه ۱۹۱

[۴] هندستانده اجرای سلطنت ایدن متعصب بر مسلمانلرک انکیزلرک استیلاسی اناسنده مردانه ثبات ایدن بر ذاتر . شجاعت و غیرق انکیزلر طرفدن صو ک درجه تقدیر ایدلکده در .

[۵] معین الدین چشتی بریر طریقت اولوب یوز بیکارجه پیروانه مالک اولش واسلامیه بویوک خدمتله ابراز ایتشدر . ایوم هندستانده مزارعی وادری .

واقیز ایتدکارینی دلیل مقامنده کوسترمکده بر بآس کورمیز . (شارمان) کده خرستانانی ترویج ایچون بوکی حرکاتی وادری . دانبار قه نک الحقیقی یسبو نرلی اولان St. Anagar ایله خلقی قرال Cnut دهی باغانانی (۱) اجرای احکام ایتدکاری ممالکده کرکندن قازوب آیتشلردی . راهب Gottfried که بروسبالی باغانلری نه بولده خرستان ایتدیکی و صلیبیوندن معدود اولان خرستانلرک دیات مسیحیهی ترویج خصوصنده انکاب ایتدکاری کونا کون مظالمک تاریخی او قویانلر ، آرتق ظن ایتمک ، بزه قارشو بر سو زیله صرف اید بیلستولر . Ordo fratrum militie christi و هزمانلری Livonia لیوونیا آهالیسوکا لاجبر و قوتله خرستانلرک ایتشلردر . مذکور قهرمانلرک حقیقی مشوقلری ده Mainhard و Theodoric نامنده کی زه زویت و هیلردی .

بونلر میانشده یه زه زویت و هیلرندن Volentyn st Francis xavier و Amboyne که ده دین غیرتکشاکی سائمه سیله روا کوردکاری مظالم و تعذبات اولدجه خاطری صایباز و قائمدندر . بونلر طرفدن خرستان طبع اغنده و خرستانلرک زیر اداره سنده بولنان آظه لر اهالیسنه خطاباً بر امرنامه عمومی کوندریلوب ، باش باباسک دور اجرا ایتک ایستدیکی و یکتلریسه او غرادی زما تشریف شرفه بر جوق کسمه نک خرستانلرک اولق اوزره و قیتندن اول احضار ایدملری تنیه ایدلیدی .

خرستانلرله رؤسای روحانیه وادریلرینک عمالندن ، تاریخندن بحث ایدن کتابلرده ، بالاده بیان ایتدیکر احوال مندرجدر . بو وقایع اوقدر جو قدر که ، برر صایلیسه ، بر آریه کنیرلرله باشلجه برر کتاب تشکیل ایدر . کتب و تواریخ مذکوره ایوم اوروپانک اک مزین و عالی کتابخانه لرده کثرتله موجود اولدیلندن منفرداً اسمدینی بوراده ذکر ایتمکدن حجاب ایدرک صرف نظر ایلدک .

کوریلر ، رکه ، خرستانلر ، مسلمانلری عضویت و وحشتله طرفداریه تاریخنرنده یاد ایتدکاری حالده ، کنسیدلری مسلمانلردن زیاده معصوم و بی گناه کیمسلر دکلدر ، وحشت و تصصک خاطر و خیاله کلیه جک شیدلری دین نامه اجرا ایتشلردر . هله صلیبیون مظالمی ، نه بولده معصوملری دیری دیری آتله یاندقلری ده علاوه ایدرسک ، اوروپا مدنیتله مسلمانریسه لعنت ایتمکدن بشقه بر چاره قالماز .

فرض ایدمک ، مسلمانلرده دینلری ترویج ایچون - اوروپا مؤرخلرینک دیندیکی کی - قبلنج استعمال ایتش اولسونلر . فقط اسلام و انجارینک - خرستانلر کی - اوله وحشت انکیز ، توپلری اوزرته جک صورتده استعمال قوت ایتدکاری آشکاردر .

(۱) Religions Keueé de L'histoire جلد ۱۱ صفحه ۱۹

علماء اسلامه مترتب وظیفه

كان عليه السلام يقول الاخيركم عن الاجود الاجود
الله الاجود الاجود واجودكم من بعدى رجل علم علماً فنشر
علمه يبعث يوم القيامة وحده ورجل جاد بنفسه لله عز وجل
حتى يقتل صدق رسول الله

مأثر شرعی

حضرت فخر رسالت پیوریلورکه : اجود حقیقی لله عظیم
الشانده . بنده فی آدمک اجودیم [۱] . نندن سکر اجود شمر
علم اید . علما الله حیاتی فی سبیل الله فاید شهادت علما فی
هرری یوم قیامت جماعت منفرد اوله فی حضور الهی کوندرلش
شرفه نائلدر .

دین ووطن اوغرنده روحی فدا ایتکله بتون دنیاسنه وداع
ایدن شهیدک حائر الیدی شرف . دست آنحق (ولاتحیبن الذین
قتلوا فی سبیل الله اموالهم) آمله افاده و تیرایدیله پینیر مال جلی
فی سبیل الله شهید اولانی اولمش من ایمنز ، الله دیردر .
نوص لیل به شمری اعلا یلن شهدا فداکارلی اعتبارله
علمادن رازریده قانور . اوت مسلمانلرا اس اعتبارله اسلامتک
بقاواقتشارینه خدمتله مکفدرلر . اسلامتده غایه بودر . هرهانکی بر
ضنف مسلمانلر بوغایه تک حصولده فضله تأثیر کوستره بیلرسه درجه
اعتبارله دکرندن بوکسک اولمش طبیعی در . یوقسه ایش فداکارلله
آزلفنده ، چولغنده دکدر . خندق غزاسنده حضرت علی رضی الله
عنه افندیز مشرکیندن همروابن عبودده مبارزه غلبه ایتیمی اوزرینه
علیه الصلوة والسلام افندیز پیوریلورکه :

— یا علی ! سنک یامش اولدیک بوغزا اتمک قیامت قدر یاپه جلی
غزادن افضلدر .

خلفاء راشدین زمانلرندن بدایله امویلر ، عباسیلر ، صلاح الدین
ایوبی وسائر طوائف ملوک ایله ساجوقیلر و عثمانیلرک اون اوج عصرلر
مجاهدلری ضرب ایله شرقی نور توحیده غرق ایتیشیکن بو غظیم
مجاهدات دینی، بعدماوقوعه کله جک غزواتده انتحاق ایتدیک خالده ،
حضرت علینک بر ساعتک مجاهده سنه فضل ودرجه اعتبارله مساوی

[۱] اجود صفة جودک تفصیلدر . جود صفتند خالق و مخلوق اشتراک
ایده شفا ایشه الحق مخلوق صفت اوله بیلر . جناب حقه شفی دینلر : علما
وشهدایه نسبت اولانی جودک معنای لازمی فداکارلر در .

بو ایکی ذابک اخلاقی حیدرینه مفتون اولان غیر مسلمانلر ، کندی
دینلری ترکله اسلام فی ترجیح ایتشدر .

کرم اسلامیتک ، کرم خرسندالک ترویج و انتشاری ایتشده
برحق شوه استعمالله میدان و برانش ، احترامات شخصیه قایلش
ایسه ده ، خرسندالک انتشاری خصوصتده فوق العاده مظالم و جفا
اختیار ایتشدر . اسلامیت تاریخ انتشاری لکایه جک اوله بوی
وقایع خرسندالک نسیه هیدچدر . بویکله برابر مراکی دینک انتشارده
بعض دفعه مسائل سیاسی ، اجتماعی ، اقتصادی ک . دخل اولشدرکه
یونده ده خرسندالر ، مسلمانلردن زیاده رول ایتشدر .

اسلامتی قول ایدنلرده برصفت روحیه و اخلاقیه دنیا انسانک
کوزینه ایتشده کده درکه ، بوی حالک اسلامیتدن سرایت ایتدیکنه اصلا
شبهه یوقه . خرسندالک ایسه ، پیروانی بوی حسد . فداکارلله
بوی صفتدن محروم براتشدر ده بیله بیلر . طالبوکه ، خرسندال
میسونلری نشر دین خصوصتده مکمل آلات و ادواته مالک
بولدقلری خالده ، اسلام بشرلری بوی استعداددن کلیاً محروم
بولیورلردی . بوی اسبابه بناء خرسندالک میسونلری تاریخ دینات
دینلری زندان اولدینی قدر مسلمانلرککی دکدر . آلمک ایچون
اسلامته داخل اولانلرک هانکی نقطه مسلمانلری قبول ایتدکارینی
تفریق بر آرمشکدر .

هر نه حال ایسه ، بزبوتاریخمزد . مساوی تعداددن صرف نظر
ایدوب ، یا کرم اسلامیتک صورت ایتداندن خبر ویرمکی وظیفه
بیلدرک ، غمتک محاکمه و تدقیقی قارئلرمزه حواله ایتدک . آلمک
دینک بالجه شونانندن باحث اولان تاریخ بزم بوکناغز قدر اطرافلی
اوله میه جقدر . چونکه مقصد ناصل اولسه الدن قاچا جقدر . مسلمانلک
تاریخ انتشاری قائلر حضرت محمدک (صلم) بر اسلام واعظ و خطیبی
اولمق اوزره حیات دینی و احوال روحیه سی حقیقه و اسع فکرلر
ویزدکن ماعدا اسلامیتک نه صورتله ، نه زمانلرده و کیملر طرفندن
حال حاضرده و ماضیده نشر و ترویج ایدلرککی ادله تاریخیه ایله کوستریر .
آلمک ایچون کتابی تاریخ اسلامیتک اساسلی وجان الله حق قسملرله
نقطه لرینی تشکیل ایدن مهم برشعبه تاریخیه قیلندندر . تکرار ایدررکه
براسلامیق مدافعه ایتک ایچون بواثرمنی میدان قویوروز . آنحق
خرسندالر ایچنده ده اسلامیتی حقیقه تبع ایتش وحق سوزینی سوبیله بیلمش
آدملرک وجودینی کوستره بیلک ایچون بونجه زحمت و مشقتی
اختیار ایتدک .

آرنولد